

REMISSVAR

Dnr SOU

2021:2

Ju2021/00115

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Yttrande gällande remissen om Krav på kunskaper i svenska och samhällskunskap för svenskt medborgarskap

Riksförbundet Internationella Föreningen Fem-inclusion (RIFFI) är en partipolitisk och religiöst obunden organisation som bildades 1974. Förbundet består av ett 20-tal lokalföreningar runt om i Sverige. Den första föreningen bildades 1968 i Stockholm. RIFFI:s målsättning är att stärka utrikesfödda kvinnor och flickors ställning och integration i det svenska samhället. Från juni 1998 har RIFFI beviljats konsultativ status i FN:s ekonomiska och sociala råd ECOSOC, inom arbetsområdet kvinnofrågor.

Riksförbundet Internationella Föreningen Fem-inclusion (RIFFI) har beretts tillfälle att yttra sig över Justitiedepartementets lagförslag:

- Krav på kunskaper i svenska och samhällskunskap för svenskt medborgarskap (SOU 2021:2)

Sammanfattning och generella kommentarer

RIFFI anser att de föreslagna åtagandena om språkrav skulle kunna leda till mer jämlikhet för utrikesfödda kvinnor. Det är dock en mycket stor fråga som medför många följdfrågor och konsekvenser i både ekonomiska, digitala och generella förutsättningar för utrikesfödda kvinnor och personer som invandrar. Lagen skulle möjligtvis kunna hjälpa de mest utsatta kvinnorna att exempelvis våga söka hjälp hos vården och ta bort stora delar av isolering. RIFFI anser dock att detta kan och bör göras på ett annat sätt. Att lagstifta språkrav kommer inte gynna utrikesfödda kvinnor eller RIFFI i arbetet för jämställdhet. Vi anser därför att detta lagförslag inte bör sättas i bruk.

12.2 Vad ska medborgarskapsprovet kosta och var regleras avgiften?

RIFFI anser att åtaganden för personer som är statslösa, fått flyktförklaring, resedokument eller liknande inte ska erlagga någon avgift för att kunna delta i proven för svenskt medborgarskap är bra. Dock menar vi att personer utsatta för fattigdom, där flest kvinnor och barn blir utsatta faller offer för att inte kunna delta i proven. RIFFI ställer frågan om det verkligen går att sätta ett pris på att lära sig ett språk som kan hjälpa utsatta människor att komma in i samhället. Vi menar också att alla som kommer till Sverige har olika förutsättningar att lära sig språket. Det kan handla om ålder i den mån att unga personer inte

har tillgång till universitet och måste registrera sig bortom dess hemkommun för att kunna studera. Detta medför ytterligare ekonomiska påfrestningar eller svårigheter i kommunikation. Många kvinnor med barn har oftast svårt att ta sig till undervisningen/eller genomföra den på grund av exempelvis tidsbrist och det blir istället en konflikt om kvinnan ska få stanna eller inte.

16.4 Jämställdhet

Ett av de stora problemen med själva lagen anser vi handla om att den svenska migrationspolitiken inte påtalar kön till den mån den bör göra, vilket mynnar ut i en stor problematik för kvinnorna som invandrar. Det finns inte kunskap eller nog med resurser för en jämställd integration. Migrationspolitiken är uppbyggd på att rikta sig mot män, vilket gör att RIFFI menar att man bör börja i änden av jämlikhet. Istället för att lagstifta ytterligare lagar som inte gynnar kvinnorna. RIFFI menar att det är viktigt ur ett jämställdhetsperspektiv att män och kvinnor får samma förutsättningar.

Generella problempunkter

Generellt ser RIFFI fler konsekvenser av lagförslaget än positiva följder. Vi anser att förutsättningarna för lagförslaget kan bli problematiskt gällande exempelvis, hög ålder, utbildning, ekonomi, fattigdom och psykisk hälsa m.fl.

Lagförslaget föreslår att provet ska vara digitalt, detta medför dock stort gap mellan människor både i ekonomiska förutsättningar men också i digitala kunskaper. Man kanske inte har ekonomi nog att betala för datorer, bredband och internet. Ett annat problem kan vara att man inte är van vid teknik och att man är en äldre person som har svårt att lära sig. Detta i sin tur betyder att staten måste kunna erbjuda datorkunskap på det språk som den berörda talar för att personen ska kunna utföra provet. Hur ska man finansiera det?

Ytterligare ser vi idag redan en bristvara på SFI-lärare och att digitalisera proven kan medföra svårigheter för enskilda individer som har lättare att lära sig av att träffas i en normal skolkonstellation.

Hur många gånger har den berörda på sig att utföra provet om man blir underkänd? Behöver man återigen erlägga en avgift? Ytterligare menar vi att en sådan press om språkinläring kan leda till psykisk stress och i den mån försämra möjligheten för nyanlända att lära sig språket.

Lagstiftningar i andra europeiska länder

Nederländerna är det första land som valde att lagstifta om språkkunskaper och samhällskunskap för att anhänga ett medborgarskap. I Danmark tar det upp till 9 år att få medborgarskap och invandrare testas i språk, samhällskunskap och historia. I Norge har man infört prov och många personer misslyckas med att bli godkända. Detta anser RIFFI inte är en bra integration och ställer istället stora krav på flyktingar.

Sammanfattningsvis anser RIFFI att lagen om språkkrav medför fler problem för utrikesfödda kvinnor än vad lagförslaget skulle kunna gynna. RIFFI kommer därför att yttra ett nej till

regeringens lagförslag Krav på kunskaper i svenska och samhällskunskap för svenskt medborgarskap (SOU 2021:2)

Stockholm, den 12 april 2021

Irene Opira

Ordförande

RIFFI (International Fem-Inclusion)

Norrtullsgatan 45

113 45 Stockholm